

No 30.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Romualda Op.
Piąt. św. Jana z Matty.
Sob. św. Apolonii P.
Niedz. św. Scholastyki.
Pon. św. Saturnina M.
Wt. św. Eulalii P. M.
Sr. św. Juliana.

Wschód słońca: godz. 7 m. 36
Zachód słońca: godz. 4 m. 53
Dług dnia: godz. 9 m. 17

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie „ 4 „ —
Kwartalnie „ 2 „ —
Miesięczn. „ - „ 68
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięczn. „ - „ 85

Redakcja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 7 lutego 1907 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1½ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 4 — 5-ej po południu.

„Rozwój” w Aleksandrowie Łęczyckim

można prenumerować
u p. Gustawa Gardaya,
Ul. Kościelna Nr. 418.

Wybory w Niemczech.

Wiadome są już wyniki wyborów we wszystkich 397 okręgach wyborczych państwa niemieckiego. Podział stronnictw przedstawia się jak następuje:

Zachowawców 61, członków stronnictwa państwowego 23, członków związku gospodarzy rolnych 4, stronnictwa reform 6, zjednoczenia ekonomicznego 17, centrowców 105, polaków 20, narodowych liberalów 54, związku chłopskiego 1, zjednoczenia wolnomyślnego 14, wolnomyślnego stronnictwa ludowego 28, niemieckiego stronnictwa ludowego 7, socjalistów 43, alzateczyków 7, welf 1, duńczyk 1, bezpartyjnych (dzikich) 5.

Nie obrano ponownie, między innymi: socjalistów Molkenbuhra, Gradnauera, Gerischa, członków stronnictwa ludowego Schmidta z Elberfeldu i Blumenthala, członka zjednoczenia wolnomyślnego Gerlacha. Wybrano natomiast ponownie przywódcę związku gospodarzy rolnych (agrariuszów) generała Lieberta, wolnomyślnego Hahna i proboszcza Naumanna. Polacy zdobyli na Śląsku okręg gliwicki, reprezentowany dotychczas przez centrowca. Socjaliści stracili ogółem 36 mandatów.

Wielka ta porażka socjalistów wywołała w Berlinie radosne manifestacje uliczne. Tłum pociągnął nocą przed pałac kanclerski. Ks. Bülow wygłosił mowę dziękczynną, zaznaczając, że nie omylił się, wierząc w rozum narodu niemieckiego. Naród niemiecki może obecnie spokojnie patrzeć w przyszłość. Następnie tłum zwrócił się, śpiewając pieśni patriotyczne, do pałacu królewskiego. Cesarz ukazał się w oknie i oświadczył głosem donośnym, że naród niemiecki dowiódł prawdy słów kanclerskich, iż jeżeli Niemcy zechcą, to posadzone raz w siodło same pojedają już dalej. Cesarz spodziewa się, że dotyczy to nie tylko teraźniejszości, lecz i przyszłości. Jeżeli wszystkie stany i wyznania trzymać się będą razem, to zdruzgoczą wszystko, co stanie Niemcom na drodze.

Wyniki wyborów korzystne są dla rządu, zgodnie bowiem z przewidywaniami, z jednej strony prawica, centrum i narodowi liberali wytworzyć mogą większość 248 głosów przeciwko lewi-

cy, z drugiej zaś strony rząd rozporządzać może 203 głosami przeciwko centrum i socjalistom.

W Elberfeldzie, gdzie przepadł socjalista, przyszło do rozruchów ulicznych. Tłum zebrał policjantów, wobec czego policjanci rzucili się na tłum z obnażonymi szablami. Kilka osób odniosło rany.

Protest studentów rosyjan.

Onegdaj urzędownie otwarto warszawski instytut weterynaryjny wskutek rozporządzenia ministra oświaty Kaufmana.

Decyzja taka w ministerium zapadła z powodu próśb 11 studentów rosyjan, którzy oświadczyli, że większość studentów żąda otwarcia uczelni warszawskiej. Głównym inicjatorem podania próśb był student I kursu Rotbaum, który zebrał podpisy 10 kolegów i czynił starania o otwarcie najprzód u dyrektora instytutu a następnie u partu przez pomocnika dyrektora Zacharowa, docenta Jewstichjewa i prof. Dawydowa b. redaktora „Warsz. Wiest.”, uzyskał zgodę kuratora okręgu naukowego.

Wkrótce Rotbaum wyjechał na zbiorowy koszt do Petersburga, gdzie ministrowi oświaty Kaufmanowi wysłuszczył nagłą potrzebę niezwłocznego otwarcia instytutu.

Nazajutrz minister przesłał telegraficzne rozporządzenie o otwarciu instytutu w najbliższym czasie.

Rada pedagogiczna, po nadzwyczajnym zebraniu postanowiła rozpocząć wykłady onegdaj.

Na onegdajszym jednym wykładzie chemii prof. Dawydowa było 3 studentów, z których 2 tylko pozostało do końca.

O godzinie 11-ej rano w sali na I piętrze gmachu głównego instytutu, odbywała się narada studentów nad wyjaśnieniem położenia. Ponieważ studenci nie byli przygotowani na otwarcie instytutu przez władze, jednomyślnie (z wyjątkiem 3 studentów, którzy byli na wykładzie prof. Dawydowa) uchwalono prosić dyrektora instytutu, o wstrzymanie wykładów na 10 dni a to w celu, żeby większa ilość studentów mogła przybyć do instytutu i sprawę omówić, oraz o udzielenie pozwolenia na urządzenie wiecu w przyszłym tygodniu.

Wskutek piśmiennej uchwały studentów o godzinie 1-ej po południu odbyło się pod przewodnictwem prof. Sadowskiego, posiedzenie rady pedagogicznej, na której większością głosów postanowiono prosić o wstrzymanie wykładów na 10 dni przesłać do ministerium za pośrednictwem kuratora okręgu naukowego, a tymczasem wykłady mają trwać w dalszym ciągu.

Co się zaś tyczy urządzenia wiecu, nikt z profesorów nie ma nic przeciwko temu, o ile na wiec nie będą dopuszczane osoby postronne. W spra-

wie wiecu, dyrektor ma się zwrócić do general-gubernatora wojennego.

Poniżej za „Przełomem” zamieszczamy protest grupy studentów rosyjan w sprawie otwarcia instytutu.

„Jesienią ubiegłego 1906 roku, po całym szeregu wieców studenckich poświęconych głównie rozwiązaniu t. zw. „kwestyi polskiej” w stosunku do Warszawskiego Instytutu Weterynaryjny, ten ostatni, dzięki łaskawym względom warszawskiego general-gubernatora, po krótkich, lecz ciężkich konwulsjach, skończył swą i bez tego opłakaną egzystencję. Pewna grupa studentów rosyjan, pozbawiona tym sposobem możliwości, za pomocą wymiany zdań z kolegami, wyjaśnienia stosunku swego do Alma-Mater, zebrała się w mieszkaniu prywatnem i zasadniczo wyjaśniła swe poglądy na rosyjski instytut w granicach Królestwa Polskiego i w jasnej i treściwej rezolucji wyraziła swój pasywno-wojowniczy stosunek do tego zakładu naukowego. Rezolucja ta swego czasu była opublikowaną przez wszystkie polskie czasopisma, ale sądząc po obojętności z jaką przyjęta została przez ogół prasy polskiej — społeczeństwo polskie zwróciło na nią zbyt mało uwagi. Z tego to względu uważamy za słusne powtórzyć tu główne zarysy tej rezolucji:

W Królestwie Polskiem powinien egzystować li tylko instytut polski; nie życząc sobie odgrywać roli hamulca wobec dążeń społeczeństwa polskiego co do osiągnięcia wyższej uczelni, z językiem wykładowym polskim, grupa studentów rosyjan postanowiła przenieść instytut w osobach, życzących sobie tego profesorów i studentów (o budynkach i wszelkim dobytku samo przez się mowy być nie mogło) do jednego z miast rosyjskich.

Rezolucję tę wywieszono w westibulu instytutu weterynaryjnego i nieznaczna początkowo ilość podpisów pod nią (około 20), z czasem wzrosła do poważnej liczby, w stosunku do ilości słuchaczy, około 130.

Pod naciskiem ogółu studenckiego i pod wpływem niektórych, nowoprzybyłych do grona profesorskiego członków, obdarzonych szerszym polem myśli, senat instytutu weterynaryjnego w Warszawie przyjął pod uwagę rezolucję grupy studentów rosyjskich i zgodnie z jej życzeniem, postanowił zamknąć instytut bez żadnych zastrzeżeń, umożliwiających przypuszczenie otwarcia go z czasem na dawnych prawach. Tak postanowiono i tak zrobiono, bo — zwracamy uwagę — senat instytutu funkcjonował w instytucie na zasadach autonomicznych.

Tak się rzeczy miały...

Kwestya ta tymczasem dojrzała i przygotowywała się do zgodnego z życzeniem ogółu rozwiązania. Aliści na horyzoncie politycznym poczęły gromadzić się groźne, czarne chmury.

Z głębi cuchnących kloak wypełzli działacze o innych przekonaniach politycznych...

Przy akompaniamencie kompletnego zaniku

wstrętu do tego, co brudne i nieuczciwe i nie-słychanej dobie nahałstwa, wysunęły te gadziny swe przesiąknięte jadłem żądla i poniosły ów jad plemienną nienawiść prawdziwych ludzi rosyjskich do źródeł ruchu wolnościowego.

Rada instytutu przechodziła tymczasem proces fermentacji wewnętrznej. W coraz silniejszych barwach poczęły się zarysowywać polityczne i moralne oblicza jej członków.

Jeżeli przedtem w radzie instytutu nie było zupełnej jedynomyślności, to obecnie, po dołączeniu się do kwestyi egzystencji instytutu sprawy, ściśle z tą egzystencją związanej: całości, że się tak wyrażymy, własnej skóry, jedynomyślności przeszła w dziedzinę faktów, niemożliwych do osiągnięcia. Niektórzy profesorowie, gdy zobaczyli, uchyłając w myśli zasłonę przyszłości, swe pensje dodatkowo za pochodzenie rosyjskie i prawosławie, oraz możność przedszego dosłużenia się emerytury, rozpluwającymi się w mgłę, poszli za przykładem swych pacjentów i... pokazali zęby.

Rada uniwersytetu zaczęła podlegać rozkładowi... A społeczeństwo polskie wciąż milczało i milczało. A czarna sotnia nie traciła czasu. Na dość i bez tego brudnym tle stosunków warszawskiego instytutu weterynaryjnego, poczęły tymczasem występować coraz wyraźniej złowieszczo ciemne sylwetki czterech szacownych profesorów instytutu: pomocnika dyrektora Zacharowa, Dawydowa, Ewtichiejewa i lawirującego wiecznia Balla. Popuszcivszy cugli swym zakulisowym talentom, czwórka ta zaczęła dobierać wśród mętów studenckich — «pod masę» sobie — ludzi o przekonaniach prawdziwie rosyjskich, a znalazła ich aż 7 sztuk, którzy przyjęli na siebie inicjatywę wystąpienia na łamach osławionego «Warszawskiego Dniownika» z odezwą do ogółu studentów.

A polskie społeczeństwo i teraz nawet nie przerwało swego, niezrozumiałego ze wszech miar milczenia.

Tymczasem wydarzenia w instytucie weterynaryjnym dążyły do swego złowieszczonego celu tempem coraz szybszym. Wywiązuje się stosunek nadzwyczaj ścisły między wskazaną powyżej grupą profesorów, a kuratorem warszawskiego okręgu naukowego pomimo, iż, jak zwracaliśmy już uwagę, rada instytutu jest autonomiczną.

Na ekran «działalności społecznej» wysuwa się nowa na razie ledwie zauważyć się dająca figurka studenta R., znanego dotąd ogółowi studentów „wolnego“ słuchacza, który, odezwaniam się swym na wiecu wycisnął na obliczach swych kolegów rumieniec wstydu, z powodu, iż zaliczać go musieli do swego grona — student nie zdolny słów swych związać w logiczną całość, a cóż dopiero mówić o myślach. Ten to krasomówczy student,

nie możemy twierdzić, iż działał on pod wpływem rozkazu, w każdym jednak razie jesteśmy przekonani, iż pod wpływem namowy owej błogosławionej czwórki profesorów, udaje się do pana ministra oświaty, w roli obrońcy spraw studenckich. Co było mówionem między owym panem R. a panem ministrem oświaty, nie jest nam wiadomem — rezultatem jednak tej rozmowy była wiadoma ogółowi depecha ministra oświaty:

„Instytut natychmiast otworzyć“. Co równa się rozkazowi wznowienia w instytucie wykładow.

Pomimo uśmiechów łaskawych czytelników, zmuszeni jesteśmy ponownie zwrócić ich uwagę na to, iż instytut jest autonomicznym.

Rada instytutu nie biorąc pod uwagę rezolucyi studentów i swych niedawnych dwóch postanowień, dzięki sztuczkom zakulisowym, zgranych ze sobą maklerów, postanowiła: We wtorek 23-go stycznia wznowić wykłady w warszawskim instytucie weterynaryjnym.

A społeczeństwo polskie i teraz jeszcze milczy.

Milczenie społeczeństwa polskiego w takiej chwili, wydaje nam się nieracjonalnem. Moment zbyt poważny. Trzeba, by społeczeństwo polskie wypowiedziało się i wytrąciło broń z ręki tych, którzy w milczeniu widzą niemą zgodę. My czekamy.

Grupa studentów rosyjan
Warszawskiego Instytutu Weterynaryjnego.

SPRAWA PRASOWA.

I wydział karny sądu okręgowego warszawskiego rozpoznawał wczoraj sprawę redaktorów pism warszawskich — pp.: Antoniego Donimirskiego, redaktora „Słowa“, oraz wydawcy tegoż pisma, p. Pawła Górskiego, p. Ludwika Straszewicza, redaktora „Kuryera Polskiego“, p. Antoniego Sygietyńskiego, b. redaktora „Przełomu“.

Wszyscy oskarżeni pozostają pod zarzutem rozpowszechniania kłamliwych wiadomości o działalności oficerów lejbgwardyi wołyńskiego pułku piechoty, konsystującego w Warszawie, w celu wzbudzenia do nich wśród ludności nienawiści, tj. przestępstwa prasowego, przewidzianego w punkcie IV odd. d. 5-go VIII art. tymczasowych przepisów prasowych.

Urząd prokuratorski dopatrzył się cech tego przestępstwa w notatkach, prawie jednobrzmiących, umieszczonych w październiku 1906 roku w pismach wyżej wymienionych, a opiewających,

że w cyrkule V zjawił się denuncy ant, noszący przydomek „Jelonka“, który wymienił policyi nazwiska 16 członków bojowej organizacji P. P. S., uczestników różnych terrorystycznych zamachów na przedstawicieli władzy, jak na generałów Doroszewskiego i Szejnkowskiego, Gruna i t. p.

Według brzmienia inkryminowanej wzmianki w pismach, wskazanych przez Jelonka 16 bojowców aresztowano i poddano badaniu w cyrkule otoczonemu wojskiem i zamkniętym nie tylko dla interesantów, lecz i dla policyi, a śledztwem mieli się z własnej inicjatywy zająć bardzo energicznie oficerowie pułku wołyńskiego, głosili notatki i ci też ukonstytuowali w cyrkule na miejscu sąd polowy pod prezydencją dowódcy pułku.

Po ukazaniu się w druku powyższych notatek, dowódca pułku wołyńskiego wystąpił ze skargą na pisma pomienione do prokuratora, zwracając uwagę na to, że «przypisywanie takiej działalności oficerom pułku wołyńskiego może wywołać wśród ludności wrzenie wrogie i stać się podniętą do czynów terrorystycznych, zwłaszcza, że żołnierze tego pułku obowiązki swe w epoce obecnej spełniają energicznie...»

Obrońcy oskarżonych: adw. przys. Krzycki i Smiarowski, dowodzili, że w wiadomościach inkryminowanych nie było nic uwłaczającego czci oficerów pułku wołyńskiego, chociaż bowiem wieść o utworzeniu sądu polowego w gronie tych oficerów okazała się mylną, to przecież w innych wypadkach oficerowie ci ostatnie biorą udział w takich sądach i to na mocy prawa, spełniając swe obowiązki służbowe poprostu, a nie popełniając przestępstwa; dla tego samego powodu redaktorowie nie mogli uważać za nieprawdopodobne wiadomości, w danym przypadku otrzymanej, i nie mieli powodu specjalnie gorliwie jej sprawdzać.

Podprokurator Wiesionkin kładł nacisk na to, że oficerom przypisano zorganizowanie sądu polowego «z własnej inicjatywy», a więc wbrew prawu — co niewątpliwie im ubliża.

Wyjaśniło się jednak w replikach, że wyrazy «z własnej inicjatywy» pomieszczone były tylko w «Kuryerze Polskim» i dotyczyły nie zorganizowania sądu polowego, lecz śledztwa.

O godz. 2 po południu sąd w komplecie, złożonym z przewodniczącego Szustowa oraz członków Łowiagina i Gawryłowa, ogłosił wyrok, skazujący p. Straszewicza na 3 miesiące aresztu, pp. Sygietyńskiego i Donimirskiego na 2 miesiące aresztu, a p. Górskiego uniewinniający.

42)

Conan Doyle.

KRWAWYM SZLAKIEM.

(Ciąg dalszy, patrz nr. 29.)

Nawet w chwili gdy przejeżdżali, wielki głąz runął z wysokości z głuchym łoskotem, który rozległ się grzmieciem echem wśród ciszy wąwozów i tak przeraził konie, że, mimo wyczerpania, puściły się galopem.

Gdy słońce zaczęło się ukazywać, na zachodnim widnokręgu drczyły olbrzymie góry zapalały się jeden po drugim, niby światła na jakiejś uroczystości, aż wreszcie zapłonęły wszystkie purpurowym blaskiem. Przepyszny, nieporównany widok dodał otuchy trojgu zbiegom i nową energią zasilili ich dusze. Nad brzegiem wartkiego potoku, który wypływał z wąskiej szczeliny w skałach, zatrzymali się, napoiili konie i sami pokrzepili się, zjadłszy śpiesznie śniadanie. Lucy i jej ojciec byłiby odpoczywali nieco dłużej, lecz Jefferson był nieublagany.

— Ścigają nas już pewnie w tej chwili — rzekł. — Wszystko zależy od naszego pośpiechu. Skoro tylko dostaniemy się raz do Carsonu, możemy odpoczywać przez resztę życia.

Przez cały dzień jechali uciążliwą drogą wśród skał i wąwozów, a nad wieczorem obliczyli, że byli o jakie czterdzieści wiorst oddaleni od swoich wrogów.

Gdy noc zapadła, odszukali zagłębienia między skałami, gdzie zabezpieczyli jako tako od

przejmującego chłodem wiatru, przytuleni jedno do drugiego, przespali kilka godzin. Przed świtem wszakże byli na nogach i ruszyli w dalszą drogę.

Dotychczas prześladowcy ich nie dawali znaku życia i Jefferson Hope zaczął przypuszczać, że znajdują się nareszcie poza obrębem władzy strasznego związku, którego gniew ściągnęli na siebie. Nie wiedział jeszcze, jak daleko sięgali żelazne szpony tego związku, jak mogły niebawem pochwycić ich i zmiażdżyć.

Około południa drugiego dnia ich ucieczki, szczupłe zapasy żywności zaczęły się wyczerpywać. Hope nie zaniepokoił się tem wszelako gdyż wiedział, że w górach jest zwierzyna, a niejednokrotnie już w życiu liczył jedynie na strzelbę swoją, aby się wyżyć.

Wybrawszy osłonięty zakątek, zebrał trochę suchych gałęzi i rozpałił ogień, przy którym towarzysze jego mogliby się ogrzewać, byli bowiem blisko pięć tysięcy stóp nad poziomem morza, a ostre, lodowate powietrze dokuczało dotkliwie.

Związawszy konie i zarzucając strzelbę na ramię, Jefferson pożegnał Lucy i wyruszył na poszukiwanie zwierzyny. Po chwili obejrzał się i widział, jak starzec i młoda dziewczyna siedzą skuleni przy płonącym ogniu, a troje zwierząt stoi bez ruchu za nimi. Niebawem wszelako wystająca skała ukryła ich przed jego wzrokiem.

Na krawędzi wystającej skały, o kilkaset stóp ponad nim, stało zwierzę z olbrzymimi rogami. Ten muffon (gatunek barana) był prawdopodobnie stróżem trzody, niewidzialnej jeszcze dla oczu myśliwego; na szczęście zwrócił łeb w przeciwną stronę i nie dostrzegł go. Położywszy się na ziemi, Jefferson Hope oparł kolbę strzelby o głaz i celował dobrze i długo, zanim spuścił ku-

rek. Zwierzę rzuciło się w górę rozpaczliwym skokiem, zatoczyło się na krawędzi skały i runęło całym swym ciężarem w głąb doliny.

Zwierzę było tak wielkie, że zabrać go całego nie mógł, zadowolił się przeto odcięciem jednego uda i części boku, a zarzucając zdobycz na ramię, zabrał się śpiesznie do odwrotu, gdyż wieczór zaczął zapadać.

Zaledwie wszakże ruszył w drogę, przekonał się, że czekała go nowa i niespodziewana trudność do zwalczania. W pogoni za zwierzyną, minął znaną sobie część tej okolicy, a niełatwą było rzeczą odnaleźć ścieżkę, jaką przyszedł.

Dolina, w której się znajdował, poprzecinana była w rozmaitych kierunkach licznymi wąwozami, tak do siebie podobnymi, że niepodobna było ich odróżnić. Jefferson zagłębił się tedy w jeden z nich, a gdy uszedł ze dwie wiorsty, napotkał potok górski, którego z pewnością poprzednio nie widział.

Przekonawszy się, że zmylił drogę, wszedł w inny wąwóz, lecz z tym samym skutkiem.

Noc zapadła szybko i było już prawie zupełnie ciemno, gdy nareszcie znalazł się w wąwozie, który mu się wydawał znanym.

Ale i wówczas nie łatwo było utrzymać się na właściwej drodze, albowiem księżyc jeszcze nie wzeszedł, a wysokie skały po obu stronach powiększały panującą dokoła ciemność.

Uginając się pod ciężarem, który dźwigał, wyczerpany zmęczeniem, Jefferson potykał się za każdym niemal krokiem, podtrzymując w sercu otuchę jedynie myślą, że każdy krok taki zbliżał go do Lucy i że niósł ze sobą zapas żywności, który mu starczy do końca podróży.

(c. d. n.).

Z prasy rosyjskiej.

Gazeta „Ruś“ w dziale polskim w artykule p. t. „Partye polskie“, „Narodowość w Polsce“ Nestor pisze:

„W Królestwie Polskim“ wobec wyborów zarysowały się dwie grupy, a raczej dwie koncentracje partyj polskich: 1) narodowa, którą w Polsce nazywają prawicą (w naszej Dumie jednakże w większej swej części, a prawdopodobnie i w całości znajduje się na lewicy. Przypisek „Rusi“) i 2) postępową, zwana lewicą. Ta ostatnia uważana jest za postępową par excellence, co nie przeszkadza, by do pierwszej grupy, zwanej koncentracją narodową, przylączyła się grupa postępową, tak zwana polska partya postępową. Stanowi ona lewe skrzydło koncentracji narodowej, narodowcy (N. D.) są jej centrem, a partya polityki realnej, dawni ugodowcy, prawicą.

Do koncentracji postępowej należą grupy socjalistów, proletaryat i inne, oraz tak zwana demokracja postępową. Żydzi należą do obu koncentracji, lecz ciążą bardziej ku postępowcom.

Czas już, by społeczeństwo rosyjskie zorientowało się w prądach partyjnych imitujących Polskę i aby orientacja ta dokonana była bardzo uważnie.

Jest to zadanie niełatwe, albowiem organizacje nasze zupełnie przygotowane do wchłonięcia idei ogólnego wszechludzkiego postępu, niedostatecznie są wyrobione do ocenienia postępu narodowego.

Wszyscy wybornie rozumiemy równość obywatelską, lecz bardzo często nie dostrzegamy granicy, rozdzielającej równouprawnienie narodowościowe od ideałów narodowych. Szczególnie trudno nam to rozróżnić w warunkach, w jakich znalazła się Polska, gdzie dążenia narodowe mają historyczne i polityczne podstawy. Państwa polskiego niema i nie istnieją obecnie dostateczne dane pozytywne do odbudowania go, ale polacy niemniej są narodem politycznym. Dążenie ich do organizacji narodowej jest siłą żywiołową, z którą liczyć się powinniśmy, której winniśmy umiejętnie dopomagać, jeżeli chcemy, by losy Polski nie poszły odmiennymi drogami z jawną szkodą dla obu narodów słowiańskich najsiłniejszych, a więc ze szkodą całej słowiańszczyzny.

Obecnie polacy proponują nam formułę, zdaniem ich, jedyną dla wspólnego dłoń w dłoń budowania naszej przyszłości. Formuła ta—to wewnętrzna autonomia polityczna Królestwa Polskiego z pozostawieniem nam wszystkich zasadniczych gwarancji jednoci państwowej i zewnętrznej mocy państwa. Polacy wskazali gwarancje, które nam proponują. Ale naturalnie nie jest to ostatnie ich słowo i od nas zależy rozpatrzenie ich szczegółowe i postawienie swoich warunków. Autonomia Polski możliwą jest tylko w duchu ścisłego zważenia obustronnej ugody.

Wszystko to wobec nieokreślonego naszego własnego położenia jest jeszcze muzyką przyszłości. Ale ważnym jest dla nas ustanowienie kwestii kardynalnej: czy mamy prawo nie liczenia się z zasadniczymi dążeniami narodu polskiego?

Uważne zbadanie koncentracji narodowej winno dać nam w tym przedmiocie cenne wskazówki.

Na przeszłych wyborach narodowcy byli jedynymi wybrańcami narodu; teraz występują wzmocnieni na prawem i lewem skrzydle przez pokrewne im narodowe żywioły i zwycięstwo zupełne czy niezupełne niewątpliwie będzie ich udziałem. Przyznają to najpoważniejsi ich polityczni przeciwnicy, którzy walczą z nimi prawdopodobnie nie dla tego, by zagarnąć teraz już przodownictwo w narodzie polskim, ale aby zapewnić głos swobodny swoim partyjom.

Oto dlaczego ciasno partyjne poglądy niektórych naszych gazet postępowych w rodzaju „Rieczy“ przepowiadają na razie niemożliwe zwycięstwo bloku postępowego, wyrządzając zaiste niedźwiedzią przysługę społeczeństwu naszemu.

Aby podkreślić to smutne zamącenie pojęć, przytoczę zdanie o przyczynach popularności i o szansach narodowców, które słyszałem z ust najwybitniejszego przodownika partyi postępowo-demokratycznej.

„Nacjonalizm nasz, wyrósłszy za Aleksandra

III, przedstawia specjalną kategorię myśli. Ja, jak wiadomo powszechnie, nie podzielam jego dążeń, uważając je teraz za zgubne, tamujące nasz rozwój, a jednak dał on nam wiele dobrego i pozwolił znieść bezprzykładny ucisk. Dlatego to obecna przewaga narodowców jest zjawiskiem psychologicznem i najzupełniej naturalnem.

Gdyby rosyjaninowi dawał kto codziennie po sto plag, zmuszając go do czytania przesłanych wierszy Puszkina, to napewno rosyjanin ten drżał by z oburzenia na samo wspomnienie Puszkina. Wyście wyhodowali nasz nacjonalizm, zniewalając nas do znienawidzenia wszystkiego, co rosyjskie i języka rosyjskiego, który podawano społeczeństwu polskiemu tylko w formie awizacji, wzywających do sądu i wszelkich zakazów. Pozwolono nam pisać i mówić, co chcemy, ale wyraz narodowy był surowo wzbroniony. Dla tego teraz wszystko co narodowe, cieszy się niezwykłym powodzeniem i powagą. Ogłoś pan, że sprzedajesz kawior narodowy, a wszyscy cisnąć się będą do kupna.

Zwróć pan uwagę na dziwne na pozór zjawisko: Narodowcy zawsze walczyli przeciw bojówce pepesowców, uznając jej taktykę za zgubną; a teraz, gdy bojówka oddzieliła się od bardziej umiarkowanej lewicy i ogłosiła się za narodową, a lewicę międzynarodową—sympatyje nie tylko narodowców, ale wogóle jaknajszerszych warstw społeczeństwa mimowoli zwróciły się w stronę bojówki, pomimo nieuznawania w całej pełni sposobu jej postępowania. Teraz zrozumiesz pan, jeżeli nazwę nietaktem wybryk socjalistów, którzy nazywali pochody narodowe z orłami polskimi na sztandarach, — pochodami z „białymi gęmi“. Nie, przewagę narazie mają narodowcy. Chętnie to przyznaje, dlatego że jest to prawda i inaczej być nie mogło.

Ale skoro z waszej strony rosyjskiej ustanie bezustanne prześladowanie wszystkiego, co narodowe w Polsce, wówczas zobaczysz pan, skończy się panowanie narodowców.

Przyszłość do nas należy!

Można polemizować ze zdaniem ostatniem patryarchy postępowych demokratów i wiele postawić mu zarzutów, szczególnie co dotyczy owej przyszłości. Wogóle niebardzo sprawiedliwie uważa on pojawienie się siły narodowej za zjawisko czysto mechaniczne, pozostawiając na uboczu historię narodu.

Ale nie o to idzie. Dla nas winno być ważnem, że i główny przywódca polskiej partyi postępowej demokracji, stojącej na czele koncentracji postępowej, uznaje w danym czasie przewagę narodowców za naturalną i nieuniknioną w narodzie polskim.

To wskazuje nam miarę tej uwagi, jaką winniśmy skupić na prądy w Polsce w ogóle, a koncentrację narodową w szczególności. W najbliższym szkicu opracuję ten przedmiot obszerniej.

WYBORY.

Wybory robotników z gub. warszawskiej.

Wczoraj o godz. 12 w południe, w magistracie m. Warszawy odbył się pod przewodnictwem rady Pohlensa wybory 4 delegatów z kuryi robotniczej gub. warszawskiej.

Obeonych było 18 delegatów, w tem 13 narodowców i 5 postępowców. Wybrani zostali:

- 1) Józef Zakrzewski z fabryki akc. towarz. Dittrich i Hille w Żyrardowie, N. D.
- 2) Wojciech Soporek z fabryki tasiemek w Grodzisku, N. D.
- 3) Franciszek Krupiński z fabryki narzędzi rolniczych H. Műsham we Włocławku, N. D.
- 4) Józef Parol z przedziałni na Woli, N. D.

Prawybory większej własności pow. warszawskiego.

Wczoraj, o godz. 12 w południe, w sali portretowej magistratu m. Warszawy, odbyły się pod przewodnictwem sędz. pokoju pow. warszawskiego p. Erlenweina, prawybory 6 wyborców z kuryi większej własności pow. warszawskiego. Wystawieni kandydaci przy głosowaniu kartkowym, otrzymali przy balotowaniu głosów:

1. Ks. Jan Gralewski	117
2. Antoni Marylski	117
3. Inż. Stanisław Majewski	106

4. Piotr Hoser	95
5. Ignacy Grabowski	92
6. Kazimierz Olszowski	82
7. Filip Buchholtz	72
8. Edward Rudowski	64
9. Edward Przeździecki	57
10. Wiktor Detkens	38

Pierwszych sześciu zostało wyborcami. Głosowało 120 osób.

Zebranie partyi konstytucyjno-liberalnej.

Wczoraj, o godzinie 8-ej i pół wieczorem w sali Koncertowej Vogla (Dzielną 18) odbyło się drugie i ostatnie zebranie przedwyborcze partyi konstytucyjno-liberalnej (mówiących po niemiecku). Zgromadziło się około 500 osób.

Przewodniczył p. Ernest Leonhardt. Wyjaśnił on w krótkich słowach cel zebrania.

Po otwarciu wiecu pierwszy zabrał głos nauczyciel p. Gustaw Kühn, zaznaczając, iż dla partyi konstytucyjno-liberalnej pożądanem byłoby przylączyć się do stronnictwa P. P. P. Scharakteryzował on program stronnictwa narodowej demokracji, dowodząc, iż główną jego zasadą: Polska dla polaków. Ma ono na celu obronę czysto nacjonalnych interesów, nie przyznaje prawa mniejszości, gdy tymczasem P. P. P. dąży do tego, aby różnice istniejące pomiędzy jedną a drugą narodowością wyrównać i przyznaje prawo mniejszości. Dąży do tego, aby każda narodowość posiadała własne szkoły, w których dzieci uczyłyby się w języku ojczystym. Gdyby partya konstytucyjno-liberalna połączyła się z blokiem P. P. P., natenczas tworzyłaby część całości i musiałaby również przyznać większość.

Drugi z kolei mówca p. Sanne starał się przedstawić zebranym, jakiego należy mieć posła z Łodzi. Mówiący po niemiecku — twierdził — żądają, ażeby poseł wywarł w parlamencie wpływ w tym kierunku, ażeby pomiędzy polakami, Niemcami i Żydami zapanał pokój i zgoda, ażeby nie tylko większość, t. j. polacy, lecz i mniejszość, t. j. Niemcy i Żydzi zdobyli swoje prawa.

Posel z Łodzi powinien bronić interesów robotników; powinien starać się, aby Niemcy mieli własne szkoły, w których dzieci uczyłyby się nie tylko po niemiecku, lecz i po polsku. Niemcy bowiem nie chcą odgrodzić się murem chińskim, lecz pragną z polakami i Żydami żyć w zgodzie.

W końcu swego przemówienia odwołał się do zebranych, aby osoby wybrane, jako przedstawiciele, a godne zaufania, otrzymały mandaty do działania wspólnie z komitetem wyborczym koncentracyjnym.

Przedstawicielami tymi są pp.: Karol Ast, Adolf Bessert, Adolf Deknitz, Berthold Dobrantz, Teodor Fiedler, Teodor Friedrich, Rudolf Gall, Fryderyk Gross, Karol Jende, Robert Jeske, Ludwik Keilich, Gustaw Kühn, Gustaw Lehman, Paweł Sanne, Otto Jan Schultz, Juliusz Triebe, Mikołaj Vogt, Karol Wende, Henryk Zirkler i Rudolf Eisner.

Wybrani wyżej przedstawiciele partyi konstytucyjno-liberalnej otrzymali upoważnienie, na podstawie którego rozpoczną akcję.

Dyskusje zakończyło przemówienie p. Leonhardta, w którym mówca zwrócił uwagę na okoliczność, iż obecnie, o ile można zauważyć zainteresowanie sprawą wyborów osłabło, gdyż zamiast zapelnionej sali zgłosiło się tylko kilkaset osób. P. Leonhardt wzywał zebranych, aby nie głosowali na przedstawiciela partyj skrajnych.

Dowodził on, że składało się na to tysiące lat, aby dojść do rozwoju kultury w tym stopniu jak obecnie, z tem liczyć się należy. Powinniśmy popierać postęp wolnościowy. Ostatnia Duma np. straciła wiele czasu, lecz nie nie zdziałała. Państwo rosyjskie — zdaniem p. Leonhardta — musi być z gruntu odbudowane, nie można burzyć od razu tego, co jest.

Niemcy w Łodzi pragną dla dobra „Rosji i Polski“ pracować wspólnie i dla tego każdy powinien, kierując się hasłem „viribus unitis“ przystąpić do walki wyborczej.

Jutro o godzinie 8-ej wieczorem odbędzie się zebranie przedwyborcze Żydów I i II okręgu w sali angielskiej.

Karty wejścia są do nabycia w księgarni Straucha (Dzielną nr. 4) i u B. Zimena, Zgier-ska nr. 20.

Kalendarzyk terminowy.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Salsztawy. Jutro Gntewomira

TEATR WIELKI. Dziś na wpisy dla uczniów szkoły handlowej „Młodość księcia” Foerster. Początek o godzinie 8 wieczorem.

KONCERT. Dziś w sali koncertowej, Dzielna 18, koncert Don Juana Manen'a. Początek o godz. 8 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś zebranie majstrów stolarskich Mikołajewska 40, o godz. 2 po poł.

— Dziś zebranie felczerów, Południowa 20, o godzinie 8-ej wieczorem.

— Dziś posiedzenie członków Towarzystwa kredytowego, Sreńska 19.

— Jutro w Magistracie posiedzenie komisji szkolnej.

KRONIKA.

Na lokaut. Dola robotników łódzkich, dotkniętych lokautem w tak niewłaściwej porze i okolicznościach, znalazła współczucie w całym kraju wogóle, a w szczególności wśród robotników Zagłębia dąbrowskiego, którzy z iście koleżeńską ofiarnością pośpieszyli z pomocą głodnym towarzyszom pracy i ich rodzinom.

Z Zagłębia dąbrowskiego napływają wciąż poważniejsze sumy ze składek robotników. I tak: z fabryki Hulczyńskiego nadesłano do naszej Redakcji 290 rub., z których 282 rub. 58 kop. ze składek robotników, reszta zaś z drobnych ofiar i po raz wtóry 257 rub. 58 kop., z fabryki zaś Henryka Dietla 100 rub.

Solidarność taka chwalebnie świadczy o uczuciach ofiarodawców tem więcej, że oni przy niesieniu pomocy towarzyszom pozbawionym pracy, usuwają na stronę wszelkie względy partyjne i widzą w nich tylko współtowarzyszów zawodu, potrzebujących na razie zasiłku do przetrwania ciężkiego okresu walki ekonomicznej.

Związek zawodowy pracowników handlowych. Wczoraj o godzinie 8½ wieczorem w lokalu przy ulicy Pasaż Szulca № 2 zwołane zostało ogólne zebranie członków Związku zawodowego pracowników handlowych w Łodzi.

Zapowiedziane zebranie miało na celu rozważenie sprawy, dotyczącej wysłania delegatów, którzyby wzięli udział w pracach komisji, mającej obradować nad prawem z dnia 28 listopada 1906 roku co do ograniczenia godzin pracy i unormowania wypoczynku świątecznego pracowników handlowych.

Zaznaczyć należy, iż po utworzeniu zarządu świeżo zorganizowanego Związku magistrat nadesłał wezwanie do tegoż zarządu o wyznaczenie delegata. Nowe prawo opiewa, iż w obradach komisji mają wziąć udział, prócz pięciu przedstawicieli pracowników handlowych, pięciu przedstawicieli szefów firm, oraz pięć osób z ramienia magistratu.

Termin zgłoszenia wyznaczono do dnia 10-go b. m., w którym rozpoczną się obrady. Wczoraj właśnie prowadzono w tej sprawie ożywioną dyskusję.

Naradom przewodniczył z wyboru p. Braun.

Pierwszy zabrał głos przewodniczący. Wyjaśniwszy znaczenie nowego prawa, dowodził on, że przedstawiciele pracowników handlowych w najlepszym razie będą mieli najmniejszy wpływ na przebieg obrad i powzięcie ostatecznej uchwały.

Wywody swoje opierał on na tem, że przedstawiciele magistratu wejdą prędzej w kompromis z szefami firm, aniżeli z pracownikami.

Następnie przemawiał członek Stowarzyszenia Wzajemnej pomocy pracowników handlowych p. Zylbert. Twierdził on, że wezwanie magistratu nawoływa do koniecznego wydelegowania przedstawicieli, gdyż tylko pracownicy handlowi, a raczej zgromadzenie ma wybrać żądanych delegatów. Tymczasem faktycznie pracowników handlowych w Stowarzyszeniu znajduje się zaledwie 400 na ogólną liczbę 20,000, jaka zajmuje się w różnych przedsiębiorstwach w Łodzi.

Prócz p. Zylberta przemawiali jeszcze inni, krytykując nowe prawo.

Po długiej i ożywionej dyskusji powzięto uchwałę, ażeby Związek pracowników handlowych współdziałał wyborom delegatów z grona pracowników każdej branży handlowej.

Wybory dokonane będą do d. 10 b. m.

Wykłady uniwersytetu ludowego P. M. S. Ju-

tro odbędą się następujące wykłady o godzinie 7-ej wieczorem: Arytmetyka p. Radwański (Ewangelicka nr. 10), Język polski p. Kędziński (Sreńska nr. 23 pensja), Historia i o godzinie 8-ej literatura polska p. Rachlewicz (Nowy-Rynek nr. 6 sala majstrów), Fizyka, wykład pierwszy p. Jętkiewicz (Piotrkowska nr. 121 szkoła). Rozpoczyna się też jutro nowy szereg wykładów języka polskiego i arytmetyki w nowej jadalni fabr. Geyera Piotrkowska 295. W sobotę o godzinie 7-ej wieczorem (Ewangelicka nr. 10), p. Jętkiewiczowa mówić będzie o Zygmuncie III i Piotrze Skardze (historia i literatura polska w połączeniu).

Zabawa na lodzie. Przypominamy, że dzisiaj o godzinie 6-ej wieczorem, na rzecz chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności odbędzie się na placu cyklistów (Przejazd) wielka zabawa na lodzie. Cały teren ślizgawki oświetlony będzie a głośno. Przygotowano różne niespodzianki. Ze względu na cel zabawy, spodziewać się należy, że ściąganie ona tłumy amatorów sportu łyżwowego oraz tych, którzy pragną poprzeć zabiegi organizatorów.

Ze straży ogólnych. W roku 1906 straż ogniowa ochotnicza była alarmowana 193 razy: 7 razy do dużych pożarów, 22 do średnich, 64 do małych, 28 do sadzy i 72 razy fałszywe alarmy. Straż ogniowa miejska była alarmowana 86 razy, czynną zaś była przy ogniach 61 razy.

Sprawy polityczne. W dniu 26 b. m. przyjeżdża do Łodzi czwarty departament izby sądowej warszawskiej na dwudniową kadencję (26-go i 27-go b. m.), w celu osądzenia 15 spraw politycznych. Oskarżonym inkryminowane są przestępstwa z art. 129 i 132 nowego kodeksu karnego.

Węgiel. Nie wiadomo z jakich powodów cena węgla została podniesioną w sprzedaży hurtowej do 1 rb. 50 kop. za korzec, a w sprzedaży detalicznej do 1 rb. 80 kop. a nawet 2 rb. za korzec. O ile stwierdziliśmy sprawność kolei Fabryczno-Łódzkiej i warszawsko-wiedeńskiej w dostawie węgla jest zupełnie normalna. Dziennie do Łodzi przybywa 200 i więcej wagonów węgla. Co zaś do cen w kopalniach, to te nie mogły ulec zmianie, gdyż kontrakty na dostawę zimą były zawarte we wrześniu r. z. i obowiązują do dnia 1 kwietnia. Podniesienie cen węgla w chwili obecnej nie można uważać za nic innego jak tylko za wyzysk ze strony hurtowników.

Z „Liry”. W nadejdzącą niedzielę, dn. 10 lutego, odbędzie się w Lirze ostatnia zabawa karnawałowa. Osoby, życzące sobie tego, mogą wchodzić w kostiumach i maskach. Początek zabawy o godzinie 5 po południu, zaś o godz. 3 w tymże dniu ogłoszone jest w pierwszym terminie roczne ogólne zebranie członków Liry.

Sprawozdanie teatralne, z powodu braku miejsca, podamy w numerze następnym.

Koncert. Przypominamy, że dziś odbędzie się odwołany poprzednio koncert znanego skrzypka hiszpańskiego Don Juana Manena w sali koncertowej Vogla. Koncert ten obudził zainteresowanie, dowodem czego wyprzedana znaczna część biletów.

Z sądów. Wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego rozpatrywał sprawę 20-letniego Adama Tamańskiego, 24-letniego Feliksa Wojciechowskiego i 20-letniego Ignacego Fronczaka, oskarżonych o to, że w maju r. z. dokonywali zbrojnych napadów, mianowicie: na dom Koźlika we wsi Sokółka, powiatu łódzkiego, gdzie zrabowali kilkaset rubli, oraz we wsi Jastrzębia Góra na dom Augusta Staniaka, gdzie zrabowali około 300 rubli. Rabusie schwytani zostali 25 maja r. z., a obecnie stawieni przed sąd.

Po zbadaniu świadków i udowodnieniu winy podsądnych, sąd wydał wyrok skazujący: Feliksa Wojciechowskiego i Ignacego Fronczaka na pozbawienie wszystkich praw stanu i 8 lat ciężkich robót, zaś Adama Tamańskiego na 6 lat ciężkich robót.

Ze Stowarzyszenia chrześcijańskiej demokracji. Założycielami Stowarzyszenia chrześcijańskiej demokracji, którego ustawa została zarejestrowana w d. 31 stycznia r. b., są: ks. Andrzej Rogoziński, b. wikaryusz parafii św. Krzyża w Łodzi, pp. Tomasz Kubiak, majster z fabryki towarz. akc. Scheiblera; Andrzej Wasiak, majster z fabryki Heinla; Remigiusz Ciemięga; Aleksander Grünberg; Józef Piechota, robotnik; Teofil Piotrowski,

tkacz i Jan Mikołajtys, utrzymujący 2-klasową szkołę prywatną.

Nadesłane. Na rzecz Przytulku noclegowego wpłynęły ofiary od p. R. Zakrzewskiej 1 rb., p. Sikorskiego 80 strucl i p. Stefanusa 15 korcy węgla.

Za powyższe ofiary Komitet Przytulku składa Szan. ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać.”

Przewodniczący: A. Urbanowski,
Sekretarz: B. T. Wocalewski.

Podziękowanie. „Bóg zapłać” za ofiarowaną w b. m. odzież na rzecz sekcji wsparć Komitetu przeciwzbrocznego pp.: Edwardowej Jezierskiej, Ender, Truchlińskiej i N. N.

Przewodnicząca sekcji: M. Grzybowska,
J. Hykiel.

Uwolnieni zostali z więzienia łódzkiego Ignacy Górka i Stefan Pętkowski, z więzienia piotrkowskiego Józef Klinkower i Rajcha Liwa Gliksmann.

Rewizja. Dziś, o godz. 10 rano, żandarmeria, policja i wojsko otoczyli dom nr. 17 przy ul. Konstantynowskiej, gdzie dokonano w paru mieszkaniach szczegółowej rewizji. Nic nie znaleziono, nikogo nie aresztowano.

Odczyty T. K. O. W niedzielę, dnia 10-go o godzinie 3-ej po południu wygłosi w teatrze Victoria znany poeta i publicysta b. redaktor „Prawdy” Wł. Bukowiński (Selim) odczyt o Asnyku na rzecz T. K. O.

Uniwersytet powszechny T. K. O. Jutro w piątek w sali na Zawadzkiej nr. 16 rozpoczynają się 2 nowe serye wykładów: O godzinie 7-ej i pół wygłosi 17 odczyt z kosmografii dr. fil. Bolesław Heyman i mówić będzie o astronomii u ludów starożytnych, astrologii, Ptolemeusza, Leonardo da Vinci, Koperniku etc.

O godzinie 9-ej zaś rozpocznie p. adw. przys. Missala odczyty z prawa państwowego wykładem o władzy królewskiej w Anglii i mówić będzie o królach plemion anglo-saskich, o stopniowym ograniczaniu władzy królewskiej przez parlament, o stosunku króla do parlamentu w dzisiejszej Anglii i t. d.

Aresztowanie. Wczoraj o godzinie 7-ej wieczorem patrol wojskowy 61-go włodzimierskiego pułku piechoty aresztował 17-letniego Roberta Rychtera robotnika, (zamieszkałego na ulicy Andrzeja nr. 49), przy którym znaleziono rewolwer systemu Browninga.

Wykrycie kradzieży. W ostatnich czasach w fabryce Towarzystwa akcyjnego L. Geyera dopuszczano się systematycznie kradzieży towarów. Towar wynoszono, a następnie sprzedawano paserom. Ogół robotników fabryki dowiedziawszy się o tem postanowił wykryć sprawców kradzieży. Jakoż udało się wpaść na trop złodziei.

Siedem robotnic w oznaczonych godzinach towar skradziony potajemnie wynosiło z sali fabrycznych. Zameldowano natychmiast administracji fabrycznej, wymieniając nazwiska robotnic uprawiających kradzież. Jakoż wkrótce przylapano wszystkie na gorącym uczynku.

Uchwalono poddać je sądowi, w skład którego weszło kilku wybranych robotników i dwóch członków administracji fabrycznej. Sąd wydał wyrok skazujący wszystkie na wydalenie z fabryki.

Zapalenie się sadzy. Wczoraj, o godzinie 9 wieczorem, I i II oddziały straży ogniowej ochotniczej i straż ogniowa miejska były zaalarmowane na ul. Włodzowską do domu pod nr. 90. Po przybyciu na miejsce stwierdzono, iż palą się sadze, które ugasił kominiarz.

Drobny ogień. Dziś, o godz. 4 i pół rano, przy ul. Benedykta nr. 51, w stajni od świece zapaliła się ściana. Ogień ugasił domownicy przed przybyciem I i II oddziałów straży ogniowej ochotniczej.

Kradzież. Dziś rano stróż dzienny Stanisław Masztalarz, przyszedłszy na terytorium fabryki Towarz. akc. Scheiblera przy ul. Emilia nr. 20 zauważył, że w magazynie t. zw. „Odpadków” wybito okna. Gdy zameldowano o tem zarządzającemu fabryką Glazerowi, ten stwierdził, iż spełniono kradzież 15 sztuk pasów rzemieślniczych, wartości 500 rb. Kradzież spełniono dalszej nocy. Złodzieje sprawiali się widocznie cicho, operowali z wielką ostrożnością, gdyż znajdujący się niedaleko miejsca kradzieży stróż nocny Józef Wojtas, nie nie słyszał i nie widział wychodzących złodziei.

*

Bandyci w Nowosolnej. Dzisiaj, o godz. 1-ej w nocy do zamieszkałego w gminie Nowosolna, powiatu łódzkiego, kolonisty Wincentego Gosza, wtargnęło 8-iu zamaskowanych bandytów, którzy, grożąc rewolwerami, domagali się gwałtem pieniędzy. Gosz, w obawie utraty życia, pootwierał szuflady komody i szaf i wskazywał, gdzie się znajdują pieniądze. Bandyci zabrali przeszło 200 rb.

gotówką oraz różnych weksli na sumę 900 rubli. Splądrowawszy wszystkie kąty, zabrali zegarek i dwa pierścionki.

Będąc w posiadaniu łupu, bandyci zagrozili Goszowi, ażeby nie odważył się alarmować straży ziemskiej, gdyż w przeciwnym razie pozbawią go życia.

Bandyci odjechali bryczką, która na nich w odległości kilkunastu kroków od domu kolonisty czekała.

I Tomaszowa. Donoszą nam telefonicznie, że dziś w mieszkaniu robotnika Wojciechowskiego zdarzył się tragiczny wypadek. Syn robotnika Piotr oglądając broń, spowodował przez nieostrożność wystrzał; kula trafiła w głowę matkę jego, która skonała po paru minutach. Wypadek ten wywołał ogromną sensację w Tomaszowie.

Gustaw Lewy.

Dzisiaj rano, jak nam donoszą z Warszawy, zmarł tamże nagle znany adwokat przysięgły z Piotrkowa Gustaw Lewy.

Obszerniejszy życiorys zmarłego podamy w numerze jutrzejszym. Obecnie przytaczamy kilka szczegółów z jego życia. Gustaw Lewy po skończeniu gimnazjum wstąpił na wydział prawny do szkoły głównej w Warszawie, w chwili, gdy ta miała być przekształconą na uniwersytet. Po skończeniu uniwersytetu udał się do Kalisza jako patron przy sądach.

Po zreformowaniu sądów okręgowych Lewy przeniósł się do Piotrkowa, gdzie pracował jako adwokat przysięgły. Lewy był jako prawnik doskonały, jako człowiek odznaczał się niezwykłą prawością charakteru. Zgon jego jest wielką stratą nie tylko dla palestry, lecz dla społeczeństwa i ziemi naszej, której był wiernym synem. Brał on bardzo żywy udział w rozmaitych sprawach; był energicznym i pracowitym człowiekiem charakteru bez skazy.

Zmarły pracował także na polu publicystyki. Zasiadał on swojemi pracami różne pisma i wydawnictwa. Występował kilkakrotnie w charakterze prelegenta. Ostatnio miał w Łodzi, w lokalu „Lutni” odczyt o prawach kobiet.

W zmarłym Gustawie Lewym społeczeństwo nasze straciło jednostkę bardzo dodatnią pod każdym względem.

Gustaw Lewy zmarł nagle na schodach domu Wspólna 12. Zwłoki jego przeniesiono do mieszkania syna d-ra Marceliego Lewy.

Gustaw Lewy był kandydatem partii P. P. P. z Piotrkowa.

Z ostatniej chwili.

Wybory drobnej własności miejskiej.

Dziś o godzinie 12-ej w lokalu sędziego pokoju XIII-go rewiru odbyły się wybory pełnomocników drobnej własności miejskiej na wyborców. Przewodniczył wyborom sędzia Steinhanser.

Po stwierdzeniu, że z gmin: Puczniew, Łągiewniki, Rombień, Czarnocin, Wiskitno stanęło do wyborów mniej niż połowa uprawnionych do głosowania; z pozostałych dokonano wyborów, z tych 5 gmin stawilo się 28 pełnomocników, w tej liczbie katolików 24, ewangelików 4.

Wybrani: dr. Borzechowski z Konstantynowa (narodowiec), Charuba z gminy Żeromin (narodowiec), Jan Graybowski z gminy Chojny (bezpartyjny).

OFIARY.

Na wpis dla najbiedniejszych uczniów polskiej szkoły handlowej.

Z powodu zaślubin kochanej Maryśki Tarczyńskiej, uczestnicy godów złożyli 10 rb. 97 kop.

Na narodowy związek robotniczy.
Zebrane w fabryce Hermana Schlee 139 rb. 67 k.

Telegramy

Petersburskiej Agencji Telegraficznej i własne.

Petersburg 6 lutego. Wyrok w sprawie Niebogotowa, skazanego na karę śmierci, z zamianą na 10 lat twierdzy, jak również i wyrok co do innych oficerów marynarki, oskarżonych o poddanie eskadry japończykom Cesarz zatwierdził.

Petersburg 6 lutego. Ministerium spraw wewnętrznych opracowuje projekt nowej ustawy o dobroczynności publicznej. Za zasadę wzięto zupełną bezstanowść i oddanie dobroczynności pod zarząd władz ziemskich i miejskich. Zamierzono ustanowić obowiązek opiekowania się pewnemi kategoriami ubogich, jak np. obłąkanymi i podrutkami. Po rozpoznaniu przez radę ministrów, projekt będzie wniesiony do Dumy państwowej.

Wskutek prośby kupców żydowskich w Rommie o zamykanie sklepów nie w niedziele, lecz w soboty, ministerium spraw wewnętrznych zawiadomiło naczelnika gub. połtawskiej, że podobna zamiana dni wypoczynku zależy od zarządu miasta i może być dopuszczona tylko w miejscowościach, posiadających ludność przeważnie innowierczą.

Petersburg 6 lutego. Rada ministrów postanowiła wyznaczyć dodatkowo na zasadzie Najwyższej zatwierdzonej rezolucji Rady państwa z dnia 15 marca 1905 r. ze środków skarbu państwowego w sumie ośmiu milionów na wydanie pożyczek właścicielom majątków, zniszczonych skutkiem zaburzeń agrarnych w gub. saratowskiej 1,063,096 rub. i chersońskiej 126,985 rub.

Petersburg 6 lutego. Ministerium komunikacji przedstawiło do rady ministrów projekt do prawa o komitetach rzecznych na wodach wewnętrznych. Komitety te składają się z przedstawicieli grup i osób, opłacających podatki żeglowne i przedstawicieli organów władzy miejscowych instytucji społecznych. Do komitetów tych należeć będzie polepszanie dróg wodnych, przy warunku korzyści dla żeglugi.

Petersburg 6 lutego. Rada ministrów przyjęła wniosek ministra skarbu o oddanie szlachcie pskowskiej kupionego w roku 1899 przez skarb majątku Michajłowskoje, który niegdyś należał do poety Puszkina, w celu urządzenia w nim kolonii dla wdów i sierot po literatach i po uczonych, oraz dla pisarzy i starych nauczycieli i nauczycielek ludowych.

Petersburg 6 lutego. Zakończył się proces przeciw 11 socjalnym rewolucjonistom. Skazani: Zwierewówna i Okusko na 6 i 4 lata robót ciężkich, Iljinówna i Debel na 6 i 9 miesięcy fortocy, Eichenbaum na zesłanie na osiedlenie, Wsiewołod Kowalewski na dwa lata fortocy. Jakowlew, Andrzej Kozłowski, Babkow, Daniłow i Dementjew uwolnieni.

Moskwa 6 lutego. Wynik wyborów do zjazdu wyborczego gubernialnego w gub. moskiewskiej zupełnie zrównoważył szanse obu stron. Blok lewicy posiada głosów 53 i tyleż blok prawicy. Komitety partyjne każdej partii obliczają siły swoje przesadnie. Kadeci twierdzą, że mają o dwa głosy więcej, październikowcy dowodzą również, że rozporządzają większością dwóch głosów.

Moskwa 6 lutego. Wczoraj wybuchł pożar w instytucie anatomicznym uniwersytetu moskiewskiego, w klinice na polu Dziewiczem. Klinika zgorzała. Straty wynoszą 25,000 rub. Bibliotekę, muzeum i laboratorium ocalono.

Elizawetpol 6 lutego. Bandyci strzelali do kozaków. Czterech ujęto, a resztę rozproszono.

Charbin 6 lutego. O 18 wiorst od Charbina konni chunchuzi zrabowali zakład przemysłowy przedsiębiorcy Kalmina. Podjazd kozaków amurskich rozproszył bandę i wziął do niewoli 24 chunchuzów.

Karsk 6 lutego. O godz. 7 wieczorem w gabinecie własnym zabity został wybitny październikowiec, właściciel domu, Płochow. Służbę ciężko raniono. Było to zapewne zabójstwo partyjne. Pieniądże pozostały.

Tyflis 6 lutego. Związek kupców ogłosił odezwę, z powodu ostatnich rabunków i gwałtów. Wzywa on kupców i przemysłowców do zorganizowania się, w celu obrony osoby i mienia. Odezwą zapewnia, że anarchia nie może dopomóc do święta wolności. Związek wzywa, aby żądań rabusiów nie wypełniano; ktoby ich zaś usłuchał, będzie bojkotowany i narazi się na nagane publiczną. Wszyscy za jednego i każdy za wszystkich. Hańba małoduszynom.

Berlin 6 lutego. Straty i zyski stronnictw przedstawiają się, jak następuje: Socjaliści stracili najwięcej, bo 36 mandatów, welfowie i alzaczy po 3, stronnictwo państwowe 1. Z drugiej strony wolnomyślnie stronnictwo ladowe zyskało 8 mandatów, zachowawcy 6, bezpartyjni 4, narodowi liberali 5, polacy 4, centrum 2, zjednoczenie ekonomiczne 2, związek wolnomyślny 1.

Rjeka 6 lutego. Spłonął elewator tutejszy z wielkim zapasem ziarna.

Konstantynopol 6 lutego. Na rozkaz sultana rozpoczęto śledztwo przeciw naczelnikowi policji śledczej, Fehmi paszy, którego ukarania żądało poselstwo niemieckie za kradzież towarów z parowca niemieckiego. Do śledztwa dołączono także dawne przestępstwa, których dopuścił się Fehmi pasza. Skazano go tymczasem na areszt domowy, a jego podwładnym dano dymisyję.

DZIENNE.

Petersburg 7 lutego. W ministerium spraw wewnętrznych opracowywanym jest projekt nowej ustawy dobroczynności publicznej. Jako zasadę postawiono zupełną bezstanowść z oddaniem całej sprawy ziemskim i miejskim organizacjom. Zaprojektowano uczynić obowiązkową opiekę nad niektórymi kategoriami potrzebujących, np. nad chorymi umysłowo, paralitykami i dziećmi. Ustawa ta po rozpatrzeniu jej w radzie ministrów będzie wniesioną pod obrady Dumy państwowej.

Petersburg 7 lutego. W gazetach była wydrukowana notatka, jakoby przygotowano zamach w celu wysadzenia w powietrze departamentu policji, przyczem współuikami zamachu mieli być oficyalisci tej instytucji. Wiadomość ta jest zupełnie zmyśloną.

Berlin 7 lutego. Prasa liberalna radzi, by zachowywano się powściągliwie wobec rezultatów wyborów, albowiem wskutek wzmocnienia zachowawców i centrum reakcja wzmocni się w parlamencie. Prasa przekonywa kanclerza, by uznał siłę liberalnego mieszczaństwa, albowiem tylko dzięki jemu udało się złamać socjal-demokrację. „Norddeutsche Zeitung” wyraża ufność, że centrum nie zdoła narzucić rządowi swej woli. Nacional-liberalni z uczuciem zadowolenia stwierdzają wzmocnienie liberalizmu mieszczańskiego i wytworzenie w parlamencie liberalno-zachowawczej większości.

Lin 7 lutego. Mowa cesarza wypowiedziana z balkonu pałacu wywarła olbrzymie wrażenie. Od burzliwych dni marcowych w r. 1848 król pruski nie zwracał się z mową do ludu w ten sposób.

Szaran 7 lutego. Podpisy na koncesyę banku narodowego z kapitałem 15 milionów tomanów (toman = 4 rb. 63 kop. nominalnej wartości. Przyp. Red.) idzie żywo. Cudzoziemcy, jako uczestnicy, nie są dopuszczani. Bank pobiera w imieniu rządu dochody państwa i dokonywa wypłat na wydatki państwowe. Bank zawarł z rządem umowę, na mocy której przyzna rządowi 2 miliony tomanów po 90 za 100. Dopełniający artykuł głosi, że koncesya traci moc prawną, jeżeli bank nie zbierze potrzebnych kapitałów.

Tokio 7-go lutego. Bunt robotników kopalni miedzi w Asziwe, z początku lekceważony, przybrał groźące rozmiary. Zbuntowanych przeszło tysiąc. Donoszą, że posiadają oni dynamit. Krążą pogłoski, iż inżyniera głównego zabito. Przedsięwzięto wszelkie środki do stłumienia buntu.

Komisya parlamentarna obu izb wypowiedziała się za przyjęciem budżetu bez poprawek.

Wiedeń 7 lutego. Wyznaczenie wyborów podług nowej ordynacji nastąpi w lutym. Wybory odbędą się w maju; wcześniej nie mogą być wyznaczone z powodu skomplikowanych prac przygotowawczych.

Z WARSZAWY.

Na pierwszym miejscu w Warszawie stoi obecnie kwestya wyborów. Wszyscy mówią o zbliżających się wypadkach, każdemu na ustach brzmi pytanie, kto zwycięży.

Narodowcy utrzymują, że bez żadnych wątpliwości wybór posłów narodowych zapewniony. Posłami będą adwokat Franciszek Nowodworski i zapewne redaktor „Gazety polskiej” Dmowski.

Jakiś młody jegomość zbliża się do dysputujących z uprzejmem wyjaśnieniem:

— Zareczam panom, że nie może być nikt inny tylko Nowodworski i Dmowski.

— Może jeszcze komitet postawić i innych.

— Ale ci nie przejdą tylko Nowodworski i Dmowski.

— Dla czego.

— Bo pierwsze litery nazwisk posłów są symbolem Narodowej-Demokracji (N. D.).

Za to odwzajemnia się pedekowi jakiś narodowiec deklamując wiersz:

Zapytał brat młodszy starszego Kempnera,
Na kim postępową partya się opiera?
Na to Gabrys, wzniosłszy w górę ręce obie,
Krzyknął z emfazą: „Wszak na mnie i na tobie”.

To znów zwolennik realnej polityki klnie na narodowców, że przepadli na wyborach, pomimo iż komitet postawił jego kandydaturę.

I tak w całej Warszawie kipi, każdy ma coś do powiedzenia i każdy coś przewiduje. Nie brak jednak i ludzi, którzy z całą stanowczością i z dziwnym spokojem odzywają się do różnych polityków:

— Uragają na narodową-demokrację, czynią jej najrozmaitsze zarzuty, ale ona jest duszą ludzi kraj ten zamieszkujących! Dowodem najlepszym będzie ten, że tylko narodowi posłowie przechodzą, a jeśli które inne stronnictwo chce mieć swego posła, to musi go komitet narodowej demokracji polecić, chociaż i wtedy nie zawsze jeszcze uda się mu przeprowadzić!

Jeżeli tam w tem lub owem mieście wybiorą jakiegos innego pedeka lub bundzistę... to częściej złożą się na to akrobatyczne kawały, niż rzetelne przekonania. Kraj nasz jest polski, ludność polska, życie polskie i polscy posłowie!

Dusza polski, Warszawa, też musi być polską... Tak mówią w Warszawie...

Wybory nadchodzące pokażą po czyjej stronie leży prawda, a tymczasem ludziska udreżają jedni drugich niepewnością jakby im tego do szczęścia było potrzeba.

* Z sądu wojennego.

Onegdaj warszawski sąd wojenny okręgowy osądził dwie sprawy polityczne.

Antoni Kurkowski, lat 19, włościanin zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem rozpowszechniania wśród żołnierzy wydawnictw rewolucyjnych

jak: „Soldatskaja dola”, „Soldatskij listok” i t. p. Przystępstwa tego miał się dopuścić w lipcu r. z., kiedy żołnierze 25 smoleńskiego pułku piechoty — strzegli linii kolei dęblinsko-dąbrowskiej.

Sąd skazał Kurkowskiego na osiedlenie, na zasadzie 131 art. kod. now.

Sizeregowcy, psarze zarządu forttecznego inżynierii w Brześciu Litewskim, Mitrofan Komorow, Jan Gilkin i Ignacy Timoszenko, oskarżeni byli o przechowywanie proklamacyj rewolucyjnych. Na mocy 132 art. kod. now. i ustawy wojskowej sąd skazał każdego z nich na 3 i pół roku batalionów dyscyplinarnych.

Bronił oskarżonych adw. przysięgły W. Brocman.

Od 1-go Stycznia 1907 r. otwartą została

Zatwierdzona przez Ministerium Dworu

Szkoła Artystyczna

przy
Wystawie Sztuk Pięknych

w Łodzi Piotrkowska 16.

pod kierunkiem W. P. E. Grajnowa, J. Lemana, F. Żubieńskiego, R. Radwańskiego i innych, prowadzoną będzie nauka malarstwa, rzeźby, rysunków ręcznych i konstrukcyjnych oraz wykłady historii sztuki, estetyki, anatomii i perspektywy.

Zapisy uczniów przyjmuje oraz bliższych objaśnień udziela kancelarya Szkoły przy wystawie Sztuk Pięknych codziennie od 12^{1/2} do 3^{1/2}, po poł. 1770—20

№. 124. Piotrkowska dom Tischera I piętro. **№. 124.**

Pierwsza Grześciańska Lecznica
chorób zębów i jamy ustnej

otwarta od 10 rano do 7 wieczór. Konsultacja 25 k., zęby sztuczne od rb. 1 kop 50 i wyżej.
Reperuje i przerabia zęby sztuczne. 1613r28

№. 124. Piotrkowska dom Tischera I piętro. **№. 124.**

Wielka Maskarada na lodzie

w sobotę d. 9 lutego r. b.

Wejście za maskami 25 kop., bez masek 40 kop.

Przejazd 5, Towarzystwo Cyklistów. 174—1

OGŁOSZENIE.

Łódź, Nowy Rynek nr. 2. Po byłym Barze Amerykańskim jest do sprzedania z wolnej ręki urządzenie, a mianowicie: ściany lustrzane w sklepie z kandelabrami, bufet z maszyną do piwa, dwa kioski, szafa do przekąsek, maszyna Lucullus do smażenia mięsa. Tamże są dwa sklepy i mieszkania do wynajęcia. 159—4—2

Potrzebne zaraz MIESZKANIE

w okolicach ulicy Rozwadowskiej, złożone z 4 pokoi, kuchni i wszelkich wygod, z dwoma wejściami. Bliższe informacje uprasza się składać w adm. „Rozwoju” pod lit. K. 128—3—3

Tymczasowy Zarząd Stow. Majstrów-Salfaktorów,

podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że zapisywanie nowych członków skutecznie będzie trzy razy miesięcznie, to jest w drugą, trzecią i czwartą, sobotę każdego miesiąca, od godziny 7-ej do 9 wieczór w lokalu Stow. Majstrów Fabrycznych, Nowy-Rynek nr. 6.

173-3-1 Zarząd tymczasowy.

SERKI ZIEMNE

hr. Komorowskiej z Kowaliszek (zastępują masło).

Nadchodzą codziennie świeże. Sprzedaw. w sklepach kolonialnych i miaseczarniach. Reprezentant

Edmund Bogdanowski, Krótka 11. 118-12-5

Postępująco doskonałe język francuski

posiada lekcji. Passaż Szulca nr. 4. Zapisy 20. Znać małe można od 3-ej do 4-ej po południu. 94-12-7

Zgubione
zostało świadectwo zaliczeniowe Łódzkiego oddziału towarzystwa handlowo-przemysłowego G. S. Ponizowskiego na wysłane towary z Łodzi stacją Łódź Fabryczna za nr. 47578 na fracht Łódź-Sosnowiec z dnia 2/X 1906 r. na rubli 125 k. 20. Świadectwo to proszę uważać za nieważne. 166—3—3

WAGNER Kaucjonowane biuro Komisyjne, Warszawa, Ryśka 5, telefon 18999, poleca osoby pracujące w nauce, handlu, przemyśle, rolnictwie. Nauczycieli, nauczycielki, kasyerów, buchalterów, korespondentów, dyrektorów, administratorów, agronomów, leśników, gorzelanych, techników, magazynierów, inkasentów, woźniców, prowizorów aptekarskich, ogrodników, chmielarzy, oficyalistów do cukrowni, ekspedyentów, ekspedyentki, biurowyści, bony różnych narodowości, ochmistrzyni, ochraniarki, felczarki i t. p. Na żądanie kaucye, poważne referencye. 1668r13

Od 1 lipca r. b. w domu przy ul. Piotrkowskiej pod Nr. 89, jest do wynajęcia obszerny

SKLEP
z przylegającym pokojem. Bliższe wiadomości także u zarządzającego domem, mieszkania nr. 12. 168—3—2

Młody człowiek energiczny o beznany do kładnie z sądownictwem, czynnościami egzekucyjnymi i przepisami administracyjnymi przyjmie zajęcie biurowe. Referencye solidne. Łaskawe oferty sub „Energiczny” w Administracji „Rozwoju”. 167—1

MIESZKANIE

składające się z 2-ch pokoi, ze wszystkimi wygodami do odnajęcia zaraz. Wiadomość Średnia 21 m. 2, codziennie od 4—6 po poł. 151-3-3

„HYGIENA”

Piotrkowska 130. Przyjmuje zlecenia za niską opłatą. Piotrkowska 130.

Mycie szyb wystawowych, okien w domach prywatnych, w fabrykach i t. p. Froterowanie posadzek, konserwowanie linoleum specjalną masą chemiczną. Malowanie podłóg olejno. Sprzątanie mieszkań i jednorazowo mieszkań, biur i kantorów. Zabezpieczanie mieszkań od kurzu zastosowując „PYŁOCHRON”. Zapewniamy jaknajdokładniejsze wykonanie robót. 105-r-59

Drobne ogłoszenia.

AAA! Przyjmuję do roboty spódnice, bluzki i ubrania dziecięce. Wykończanie staranne i punktualne. Miłokajewska nr. 35, prawa oficyna, II-gie piętro. 249—3ps—1

A.A. Kantor „Pomoc”, Przejazd 14, poleca wszelką służbę z dobremi świadectwami. 208—6—3

Bufetowa potrzebna do restauracji drugo-rzędnej. Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 251—5—1

Dwa pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami — oraz pokoje pojedyncze, są do wynajęcia od 1 kwietnia. Wiadomość: ul. Zarzewska nr. 65, u gospodarza. 250—3—1

Do wynajęcia różne mieszkania składające się z 3-ch, 4 i 5 pokoiów z wygodami. Pańska 77 m. 1. 230—3—3

Dwie prasowaczki bardzo zdolne potrzebne. Zawadzka nr. 15, Styś. 223—3—3

Inteligentna freblanka z 5 klasowym wykształceniem i muzyką poszukuje zajęcia na godziny. Piotrkowska 92 biuro Arlet. 253—3—1

Kto odda za rb. 4 miesięcznie pianino. Oferty J. J. 256—3—1

Konwersacja niemiecka. Do kompletu teoretyczno-praktycznej nauki języka niemieckiego mogą się przyłączyć 2—3 osoby. Cena 3 rb. miesięcznie. Przyspasiabiam również dzieci do zakładów naukowych ze wszystkich przedmiotów. Włodowska 104, Zalewska. 221—3—2

Kanapę lub otomanę używaną w dobrym stanie kupię. Spacerowa 37, Łukasiewicz. 247—3—1

Maszyny 2 Singera prawie nowe bębnowa pierścieniowa i maszyna ręczna 10 rubli. Dzielnia 28—2. 235-2-2

Nauczyciel lub nauczycielka spiewu, udzielający lekcji przy skrzypcach, potrzebny do szkoły. Oferty sub „Spiew” proszę składać w Administracji „Rozwoju”. 257—1

Niedziela rano, jadąc z Przejazdu przez Annę na Długą, zgubiono czarną damską koronkową zarzutkę. Uczciwy znalazca raczy oddać za nagrodą: Długa 144 — stróż wskaże. 245—2—1

Obiady prywatne, higieniczne, po 50 kop. Ul. Nawrot 8, Plichtowska. 212840s35

Ociemniały gra na fortepianie, przyjmuje zamówienia na wieczory. Ulica Piotrkowska 176. 228—3—3

Potrzebna prasowaczka do pralni. Juliusza nr. 13. 234—3—3

Potrzebna starsza kobieta do kuchni i roboty domowej. Piotrkowska nr. 111 w pralni. 254—3—1

Przybłąkał się pies biały, czarne plamy, duży. Jest do odebrania. Leśna nr. 56. D. Fittus. 252—1

Pokoje do wynajęcia, może być z umeblowaniem. Wiadomość Andrzejka 13 m. 10. 199—3—3

Potrzebna osoba znająca robotki, do szkoły. Staro-Zarzewska 65, szkoła. 233

Potrzebne są zaraz zdolne podręczne do staniów i spódnice. Ul. Piotrkowska nr. 23. 222—3—3

Poszukuję nauczyciela lub nauczycielki języka niemieckiego. Oferty proszę składać w „Rozwoju” sub „B. R.” 224

Potrzebna zaraz kobieta w starszym wieku do kuchni i pracy domowej. Ul. Mińska 29, stróż wskaże. 245—2—2

Potrzebna sklepowa do monopolu z kucyą. Plac Lutomierski. 242-3-2

Potrębię mleko od 15 do 20 garncy dziennie. Ul. Sucha nr. 6, wiadomość w sklepie. 237—2—2

Sprzedam sklep, w dobrym punkcie z powodu wyjazdu. Ulica Spólna № 7. 227—4—3

Skradziono 2 paszporty na imię Ignacego i Wiktorii Ostrecharz, wydane z gminy Skrzynno. 225—3—3

Uczennica do szycia, mająca już początki, potrzebna. Wólczańska 97 m. 17. 255—4-1

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych. Ulica Orla nr. 5, miesz. 3. 231—3—3

Zaginął paszport na imię Katarzyny Kuberskiej, wydany z gminy Kowale, pow. turecki. 220—3—3

Zaginął paszport na imię Marceli Gabryjczak, wydany z gminy Łask i plebniędzy rub. 17. 232—3—3

Z powodu wyjazdu do sprzedania sklep kolonialny. Wólczańska 139. 240-3-2

Zgubiono książeczki Łódzkiej Kasy Pożagowej na imię Michała Świątki, Telesy Kępczyńskiej i Małgorzaty Kępczyńskiej. Łaskawy znalazca raczy zwrócić za nagrodą rb. 25 na ul. Skłodową 13 m. 17. 243—2—2

Zaginął szczeniak, wyżeł, maści białej, boki łaciaste, na łyle i uszach łąty brązowe. Proszę zawiadomić za wynagrodzeniem, Piotrkowska 51, miesz. 43. 239—3—2

Zaginął weksel (in blanco), wystawiony dn. 4 Lutego 1907 r. na 100 rb. z podpisem Sylwester Drymer. Weksel ten jest nieważny. 238—3—2

NADESŁANE.

Szanowny Panie Redaktorze!

Wobec krążących po mieście pogłosek, jakoby miałam zamiar sprzedać mój skład masła, widzę się zmuszoną za pośrednictwem poczytnego pisma Sz. Pana niniejszem kategorycznie temu zaprzeczyć. Przeciwnie — coraz bardziej zwiększająca się liczba Sz. moich odbiorców wpływa na stopniowe powiększenie i rozszerzenie mojego składu, który stale zaopatrzony jest w towar zawsze świeży i wyborowy.

Sądzę, że niniejszem oświadczeniem położę nareszcie kres różnym plotkom, rozsiewanym o mnie od dłuższego już czasu. W przeciwnym zaś razie będę zmuszoną wystąpić na drogę sądową przeciwko oszczercom.

Z poważaniem

Otylia Tauchert.

175-1

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem podaje do ogólnej wiadomości, że na stacji towarowej Łódź-Fabryczna w dniu (19 i 20 lutego) 4 i 5 marca 1907 r. o godzinie 10 rano na zasadzie §§ 40 i 90 Ogólnej Ustawy Ros. dróg żel. będą sprzedane z głośnej licytacji nie wykupione przez odbiorców towary przybyłe w m. marcu, kwietniu, maju, czerwcu i lipcu 1906 roku za frachtami: Tyflis tow. 2968 rzeczy domowe, T. Jankowski; Kryżopol 2174 wino, G. Gorfinkel; Orenburg Tasz. 10607 wełniane towary, Kozłow; Kiszyniów 27534 wino, M. Szejnberg; Odesa port 72678 guziki do dzwonków elektrycznych, M. Babski; Kuszczewka 4056 próby rękodzielniczych wyrobów, Skebielski; Saratów II 91179 płyny dziegielowe, T-wo „Nina”; Moskwa m. R. Ur. 17174 rękodzielnicze wyroby, Permiakowoj; Charków tow. 33474 szuwaks, P. A. Letkin; Warszawa m. 134423 biel cynkowa, Zelcman; Warszawa m. 133664 bonbonierki próżne, Apolkowski; Warszawa m. 115826, 133060 i 139555 mosiężne wyroby, podstawy żelazne i korzenne towary, Lebensold; Warszawa m. 132672 skórzane wyroby, Lapman dla Elechnowicza; Opoczno 11282 płyty gliniane, Akc. Tow. Dziewulski i Lange; Nieklan 6337 ruszta kuchenne, „Stęporków”; Granica Nadw. 7959 laski, A. Hamburger; Częstochowa 75645 skrzynie próżne, Zelwer; Grodzisk 11794 papier szklany, J. Haebler; Pruszków 8654 i 8653 ultramaryna, Sommer i Nowe; Kutno 4705 naczynia fajansowe, Frejdenrejk; Mińsk 2384 książki, wyd. Kultura; Kijów P. Z. 88407 książki, F. Johanson; Wiaźma 396 lniane odpadki, Smirnow; Niżnij pas. 6589 mydło w płynie, Z. M. Persie; Kijów 86617 próby rękodzielniczych wyrobów, Z. Kamiński; Mügelin b. Pirna 1/1 papier na muchy, Gaertner i S-ka dla M. Rajskiego; San Michele 1/2 lombard. 66 — 614 wino, G. G. Micheletti dla M. Szwarc; Odesa gl. 92987 książki, Korak; Moskwa pas. M. Br. 250 dzienniki, Magazyn Mód; Petersburg pas. s. p. w. 85323 gazety, Iwanow dla Wallacha; Kowel p. z. 1515 części maszyn, Falkowski; Rowno 1733 chałat kolorowy, Naczel. st. dla Gotlarba; Blachownia 579 podstawy żelazne, Zakł. „Blachownia”; Będzin 16075 mąka fosforyt, T. Inwald; Warszawa W. 104377 perfumy, W. Kremky i S-ka; Warszawa 102928 spirytus drzewny, S. Lebensbaum; Warszawa 115756 prasy żelazne, W. Winawer; Warszawa 118910 płyty azbestowe, I. Dąbrowski; Warszawa 119191 i 119192 galanteria, M. Lewkowicz; Warszawa 108925 smar maszynowy, Ch. Goldman i S-ka; Warszawa 108942 wełna owcza, M. Abramowicz; Warszawa 110367 mydło w proszku, F. Boryslawski; Wilno tow. 223289 obrazy, I. Zawadzki; Orzeł tow. 12002 skrawki sukna, Brojewski; Marjenburg 4923 nici bawełniane, Flekensztejn; Białystok 91751 cykorya, Sz. Pat; Sosnowiec 28330 stal, W. Mejerhold i S-ka; dla P. Szmelera; Warszawa posp. 31420 druciane wyroby, Pustelnik dla Granicha; Warszawa posp. 31777 części maszyn, Orczyński dla Bulego; Warszawa posp. 27301 druki, R. Machczyński; Warszawa posp. 32662 wino, „Natural”; Warszawa 30613 mosiężne wyroby, Lebensold; Kłomnice 253 ramy do okien, Rapoport; Odesa gl. 92986 książki, Korak. Zwrotne towary: Czyta 4150 wełniane towary, Naczel. st.; Marjenburg 4780 wełniane towary, Naczel. st. dla Akc. T-wa Zylbersteina; Łódź-Kaliska 7205 tabaczne wyroby z pierwotnego frachtu Petersburg Łódź-Kaliska 183495, ekspedycja towarów dla Muśnickiego;

Na stacji Łódź-Karolew (20 lutego) 5 marca 1907 r. o godzinie 2 po południu: Chęciny 3185 wapien, Goldfarb; Lachowice 6214, 6219 i 6218 masa korkowa, A. Korzeniowski; Woropajewo 3802 drzewo, Pergament.

Na st. Łódź-Chojny: (23 lutego) 8 marca 1907 r. o godzinie 2 po południu: Toszczyca 1306 i 1307 okraglaki olchowe; Wajnberger dla L. Lewina; Symferopol m. st. 343, Symferopolska m. st.

W razie, gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym nie doszła do skutku, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na st. Łódź-Fabryczna d. (21. 22 i 23 lutego) 6, 7 i 8 marca 1907 r. o godzinie 10 rano. Na stacji Łódź-Karolew (26 lutego) 11 marca 1907 r. o godz. 2 po południu i na st. Łódź-Chojny (27 lutego) 12 marca 1907 r. o godz. 2 po południu.

170-3-1

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacji towarowej Łódź-Fabryczna zalegają niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. listopadzie i grudniu 1906 r. za frachtami: Okulowka 4788 płótno na worki, Fabryka worków; Rewel 23262 kilki solone, I. M. Lesman; Białystok 112255 rękodzielnicze wyroby, M. L. Szpiro; Petersburg tow. 236212 tabaczne wyroby, Br. Szapszał; Petersburg 236522 tabaczne wyroby, Saatezi i Margubi; Moskwa m. M. K. W. 157490 rękodzielnicze wyroby, A. Efris; Wilkowyski 4297 cukierki, T-wo „Manna”; Moskwa tow. M. Br. 75979 rękodzielnicze wyroby, Br. Długacz; Moskwa tow. M. Br. 74947 rękodzielnicze wyroby, M. N. Wiesielow; Moskwa tow. M. Br. 74478 rękodzielnicze wyroby, R. G. Dobkin; Moskwa tow. M. Br. 74034 cukiernicze wyroby, A. Sju i S-ka; Mińsk 11182 groch, M. Ginzburg; Fellin 15810 rękodzielnicze wyroby, A. Rozental; Stenden 15646 i 15647 rękodzielnicze wyroby, L. Hercenberg; Ryga tow. 57513, 55871 i 55868 konserwy rybne, L. W. Gegginger; W. Wołoczek 57922 stare kapelusze, M. Krasnikow; Sałuck 4865 wełniane towary, J. W. Kerbiekow; Krasnaja Dzwina 49879 i 49343 kalosze gumowe, F. Werner; Szlok 5308 i 5189 konserwy rybne, W. Sel; Petersburg tow. 231515 i 235133 tabaczne wyroby, Laferm; Petersburg tow. 232670 tabaczne wyroby, Kolobow i Bobrow; Wilno tow. 265165 wełniane towary, Adelski; Ryga tow. 51989 linoleum, S. P. Klimow; Ryga 53203 wełniane towary, Sz. Gutner; Krzemieniec 12000 koszyki, M. Rojt; Odesa port 81877 wełna, Czariz Somerwil; Kijów m. P. Z. 15513 rękodzielnicze wyroby, M. G. Magazanik; Kijów m. P. Z. 15616 rękodzielnicze wyroby, Kijos Handl. T-wo; Kijów 157362 tabaczne towary, Salomon Kogen; Berdyczów 51369 sukno, Ch. K. Bielkin; Jelisawetgrad 12410 sukno, Dzierżawiec i Firdel; Woroncowo Gorodiszcz 3592 rękodzielnicze wyroby, Sz. Budianskij; Komarowo 3547 gilzy do papierosów, M. Dubinbaum; Warszawa m. 163606 i 163506 druciane wyroby, Grodzinski; Warszawa m. 161446 skóry wyprawione, Włodawer; Warszawa m. 161458 skóry wyprawione, Mozes; Warszawa m. 162725 farba, Czarnobroda; Warszawa m. 162556 papier, Szyller; Warszawa m. 162475 skrawki skór, Rozenberg; Krasnojarsk 2285 rękodzielnicze wyroby, T. Saweljew dla Br. Kon; Penza 17450 wełniane towary, N. Łosznow dla A. Rotszylda; Nowoczerkask 420073 wełniane wyroby, Br. Abramowij dla N. Hellera; Petrowsk port. 13306 migdały, Adzibekow i Syn; Międzyrzecze 5120 wełniane towary, Edelman; Warszawa Kow. 264756 skórzany towar, M. Kryształ; Warszawa Kow. 263297 lakier, Lebenham; Opoczno 12860 klamry żelazne, Ch. Rozen; Lublin 34531 rękodzielnicze wyroby, B. Kaabak; Połtawa Ch. M. 2870 rękodzielnicze wyroby, N. Bielajew; Sumy 18371 wełniane towary I. Kisij; Granica 19471 siatka miedziana, Br. Ginsberg; Aleksandrów 75563 lampy, Agentura Celna; Aleksandrów 75511 przędza wełniana, N. Jezierski i S-ka; Warszawa posp. 37540 koła, T-wo „Rezinow M-ry”; Warszawa posp. 38325 cukierki, Flat; Radom 3115 skóry wyprawione, M. Karsz; Rogów 974 odzież gotowa, I. A. Tuszyński; Wilno 92891 książki, Srebern; Białystok 10837 wełniane towary, J. Litwin; Petersburg pas. 120566 książki, „Trud”; Wilno 107562 książki, „Die Welt”; Petersburg 119462 książki, „Trud”; Petersburg 118999 książki, „Nowy Mir”; Wilno 56425 książki, L. Bytienski; Berestowica 1440 skóry, Sz. Liberman; Petersburg Mik. 319500 książki, „Trud”; Moskwa pas. M. Br. 6717 wino, Ter-Artinnow; Białystok 11115 wełniane towary D. M. Solnicki; Petersburg Mik. 319529 książki, „Znanje”; Stuttgart Haupt b. h. f. 2—100245 marmurowe wyroby, A. Epting dla K. Hässnera; Saratów m. 42708, Morozow; Będzin 19450 rękodzielnicze wyroby, Ryński; Warszawa W. 138965 cerata, Rózewicz i Krynicki; Warszawa 138910 stalówki, K. Wasilewski; Warszawa 137839 skórzany towar, Ch. Markson; Warszawa 137816 cerata, Rózewicz i Krynicki; Warszawa 138790 skóry, Rozenberg; Warszawa 138762 skóry, Gutman; Warszawa 138666 rękodzielnicze wyroby, Z. Morzycki i S-ka; Warszawa 138618 papier pakowy, Dojtlich; Warszawa 137203 skóry wyprawione, Z. Wajzman; Warszawa 139105 dywany, Z. Morzycki i S-ka; Warszawa 138193 rękodzielnicze wyroby, A. Aronson; Warszawa 139017 mydło zwyczajne, M. Glikson; Warszawa 138026 wyroby skórzane, M. Zajdel; Warszawa 135526 szkło i soda, Wł. Rumpel; Warszawa 137770 skóry wyprawione F. Choskelberg; Warszawa 135792 chmiel prasowany, O. Koszmider; Warszawa 137215 i 137216 tabaczne wyroby Wł. Muśnicki i S-ka; Warszawa 137118 bawełniane wyroby, Mielnicki; Warszawa 135205 i 135268 skóry, M. Rezenberg; Warszawa 135288 machorka T. Brin; Warszawa 136693 blaszane wyroby, Brauman, Cwiko i S-ka; Warszawa 137641 haki żelazne, W. Erickson i S-ka; Włocławek 21585 koszyki, Fuks; Noworadomsk; 24756 farba, Grossman; Myszków 3736 stara wata, I. Henigsberg; Noworadomsk 24971 rękodzielnicze wyroby, Rejchman; Częstochowa 90230 płótno na worki, „Warta”; Koluszki łódzkie 495 bawełniane wyroby z pierwotnego frachtu Łódź-Sławiański 135182 z dnia 16/XI 1906 r.; Białystok 10970 wełniane towary, D. M. Solnicki; Wilno 54813 wełniane towary, Borysow.

Na stacji Łódź-Chojny: Sosnowiec 31392 rury żelazne, T-wo Akc. Sosnow. fabr. rur.; Opoczno 11147 glina ogniotrwała, Fuks; Opoczno 11698 glina ogniotrwała, Fuks dla J. Krauzego; Zawiercie 27171 esencja octowa, Rapoport i Leskiewicz.

Jeżeli wyżej wyszczególnione towary nie będą przez odbiorców przyjęte w terminie 3 miesięcznym od dnia niniejszego ogłoszenia, to takowe będą sprzedane z głośnej licytacji na zasadzie § 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjskich dróg żelaznych.

169-3-1

Człowiek młody,

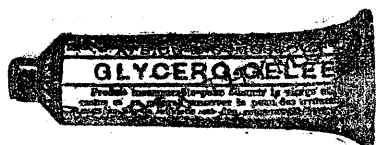
zdolny, pracowity, obeznany z czynnościami biurowymi, z kilkoletnią praktyką, pragnie przyjąć miejsce w biurze lub w kantorze w fabryce. Oferty pod „Zdolny” w Adm. „Rozwoju”.

156-d-5

Pokój

od ulicy, elegancko umeblowany, z całodziennym utrzymaniem i siłką jest do wynajęcia. WIDZEWSKA 86 m. 15, vis à vis ogrodu miejskiego.

164-3-2

Perfumerya najwyższych gatunków.
Sprzedaż wszędzie.

A. SIOU & Co

Magazyn hurtowo-detaliczny. Warszawa, Marszałkowska 116.
Front 1-sze piętro. Telefon 1406.

Poleca środki higieniczne: 1) **Glicerynę** zgęszczoną Borno-tymolową zupełnie nieszkodliwą, do udelikatniania rąk i twarzy, która chroni skórę od podrażnień w dnie upały i odmrażeń w zimie. 2) **Krem** puder i Mydło młodości, sekret piękności. 3) „**Capillogène**” dla wzmacniania włosów.
Wielki wybór perfumeryi zagranicznej i perfum na łąty. 1638r5

Wszystkim osłabionym, wycieńczonym,

zdeenerwowanym i pozbawionym energii
życiowej przywraca siły i chęć do życia

SANATOGEN BAUERA

Pochlebne opinie więcej niż 3600 lekarzy i profesorów. — Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych. — Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. Prawdziwy tylko w opakowaniu rosyjskiem.

Broszury gratis i franco wysyła S. Karczewski, Warszawa, Nowo-Senatorska 4.

136-5-2

122-12-6

Rosyjskie Towarzystwo

„Powszechne Towarzystwo Elektryczne”

Oddział Łódzki

NOWO-SPACEROWA 37.

NOWO-SPACEROWA 37.

Fabryki w Rydze i Berlinie.

Instalacje oświetlenia elektrycznego i przenosi siły z przyłączeniem do Elektrowni Łódzkiej lub z własną stacją elektryczną.

Obszerny skład materiałów instalacyjnych.

Projekty i kosztorysy wypracowuje się bezpłatnie.

Telefonu № 43.

Telefonu № 43.

Dozór Bóźniczny

okręgu łódzkiego,

niniejszem podaje do wiadomości, że czynności repartycji składki gminnej i szkolnej na r. b. zostały ukończone.

Zainteresowani kontrybucenci mogą rozpatrzyć takową i czynić uwagi w biurze gminy, począwszy od dnia niniejszego ogłoszenia w ciągu 2 tygodni codziennie w biurowych godzinach. 172-2-2

Choroby weneryczne, moczościowe i skórne
Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia № 33

(obok lombardu akcyjnego)

Dla panów od 9-1 i od 6-9, dla dam od 5-6 po poł. W niedziele od 9-1 i od 3-6 po poł. 1141r102

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, weneryczne i moczościowe.

Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 6-8 w., panie od 5-6 popoł., w niedziele od 9-1 r. i od 3-6 popoł. 1420r292

Ulica Południowa Nr. 2.

Dr. A. Groszlik

powrócił

ul. Zielona № 5,

Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.

Od 8¹/₂-11¹/₂ r., 6-8 wiecz., panie 5-6 po południu. W niedziele i święta 9 r. do 1 po poł. 1608-d-80

Ostediłem się w tutejszem mieście jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, płciowych i chorób włosów. Przyjmuje codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł.

Dr. B. Rejt

ulica ŚREDNIA Nr. 5. 149-r-5

Dr. S. SZNITKIND

Nawrot Nr. 13

Choroby skórne, weneryczne i moczościowe

Przyjmuje od g. 8-1-iej rano, od 5-8¹/₂ wiecz. 469-r-151

Dr. S. Kantor

Choroby skórne i weneryczne
ul. Krótka № 4

przyjmuje od 8-2 p. p. i 6-9 wiecz., panie od 5-6 p. p. 195-68

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne
Nawrot Nr. 2.

Przyjmuje od 8-11 i do 6-8 po połud., panie od 5-6. 631r198

Dr. JELNICKI

ul. Andrzeja 7.

Choroby skórne, weneryczne i moczościowe.

Od 8-10 rano, 5-8 po poł., w niedziele i święta 9-12 rano. 1463-r-105

Dr. Ignacy SILBERSTROM

— POŁUDNIOWA № 24 —

Choroby skórne i weneryczne

Przyjmuje: od 8-12 rano; od 5-8 po połud.; Panie: od 4-5 po poł. (Kosmetyka). W niedziele do 6-iej w. 1819-27

Dr. E. Sonnenberg

choroby skóry, dróg moczowych i wenerycznych
CEGIELNIANA 14

(wejście od ul. Wólczańskiej)

od 11-1 i od 4-7¹/₂. 246-r-35

Dr. Eugenia Korot-Gerszuni

POWRÓCIŁA

Choroby kobiece i Akuszerya
Piotrkowska 121

Przyjmuje do 11 rano i od 3-5 popoł. 502-r-116

Dr. I. Birencweig

powrócił

choroby weneryczne i skórne

godziny przył. 11-1 i 3-7.
Spacerowa (Promenada) nr. 3. 695-r-123

Dr. A. STEINBERG

Benedykta 3.

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNO-GIMNASTYCZNY (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni itp.). Leczenie masażem (wibracją), elektrycznością (usuwanie włosów twarzy za pomocą elektrolyzy). **Gabinet Roentgenowski** (leczenie promieniami Roentgena egzemy, łupus'u, favus'u i t. p.). 1230r38

Dr. Eugenia Zeligson

Choroby kobiece i Akuszerya.

przyjmuje od 9-10 r. i od 4-6 pop. Piotrkowska 120. 1096r

Dr. Stanisł. Piekarski

Choroby weneryczne i skórne

przyjmuje od 9 do 10 rano

i od 5-iej do 7-iej wieczorem.

Piotrkowska 132. 1331r55

Dr. H. Rosenthal

Choroby wewnętrzne i dziecięce (sp. gorączkowe, zakaźne)

Konstantynowska 7.

1415-r-45

Godziny przyjęć od 9-10 i od 5-7-iej.

Dr. Józef Michalski

Okulista

ul. MIKOŁAJEWSKA 22

przyjmuje od 9-iej do 11-iej rano i od 4-iej do 7-iej po poł. 1467-r31

Dr. IGNATJEW

specjalista chorób uszu, nosa i gardła.

4-30-25 Konstantynowska 11 m. 5.

Przyjmuje od 8-9 r. i od 5-8 po poł.

Dr. D. Helman

Specjalista chorób uszu, nosa, krtani i gardła

Przyjmuje od godziny 9¹/₂-11-iej zrana i od 4-7-iej wieczorem.

Mikołajewska 4, obok Dzielnej. 762r109

4⁵⁰

kosztuje spódniczka angielska. — Pluszowe żakiety na wełnianej wacie po rb. 22. Kostiumy angielskie najnowszych fasonów od rb. 16. Palta angielskie z modnego materiału od rb. 13. Paletka dziecięca od rb. 9. Bluzki damskie od rb. 2.50. Wielki wybór futrzanych kołnierzy i mufek w oddziale damskim u

EMILA SCHMECHLA,

Łódź, Piotrkowska 98,

Warszawa, Marszałkowska 130.

1755-d